

С. Ж. Тоқтабеков, ҚР ІІМ Б. Бейсенов атындағы Қарағанды академиясының Ә және АТД кафедрасының аға оқытушысы, полиция подполковнигі

ӘСКЕРИ ПӘНДЕР БОЙЫНША ТЫҢДАУШЫЛАРДЫ КӘСІБИ-ТӘРБИЕЛЕУДЕ ПАТРИОТИЗМГЕ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРИ

Қоғамды түбөгейлі қайта құру, елді әлеуметтік-экономикалық дамытуда ірі, ауқымды, құрделі міндеттерін шеше отырып, Қазақстан Республикасының басшылығы жаңа уақыт адамын, оның идеялық-адамгершілік келбетін қалыптастыруға ерекше мән береді.

Әлемдік білім беру кеңістігінде бәсекеге қабілетті және экономиканы индустримальық-инновациялық дамытудың қазіргі заманғы талаптарына жауап беретін тиімділігі жоғары білім беру жүйесін қалыптастыру мақсаты ел Президентінің жыл сайынғы Қазақстан халқына жолдауларында үнемі қойылып келеді.

Сол себепті бүгінгі таңда Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігі оку орындары алдына әлеуметтік-этикалық және ұйымдастыру-басқарушылық, кәсіби құзыретті, сауатты құқық корғау қызметкерлерін даярлау міндеті қойылып отыр. Өз қызметінің спецификасына байланысты құқық корғау саласы мамандарының кәсіби-тәрбиелікке қалыптастырудың өзіндік ерекшеліктері бар. Адам және азаматтық құқықтарын корғау, құқық бұзудың алдын алу, зан және құқық тәртіптерін нығайту сияқты кәсіби қызметтің типтік міндеттерін іске асырумен қатар құқық корғау қызметі үлкен тәрбиелік функция атқарады. Тіптен, осы мамандықтың мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарында оның кәсіби қызметінің бір функциясы ретінде педагогикалық функция көрсетілген. Ал мамандарың өз функцияларын жеткілікті деңгейде орындауы кәсіби әрекетте жетістікті болудың көпілі. Құқық корғау органдарының ведместволық оку орындарының тыңдаушыларының кәсіби-тәрбиелікке қалыптастырудың педагогикалық шарты — оны қоғамның талабына сай даярлау. Мұның өзі оларды жаңа ғылыми-педагогикалық идеяларды шығармашылықпен қабылдай алатын, тәрбиенің теориясы мен әдістемесін игерген кәсіби-педагогикалық жүйесін жоғары деңгейін игерген маман ретінде даярлау мәселесін тузырады.

Әскери-патриоттық тәрбие педагогикалық тәрбие жүйесіне кіреді және оның басты мақсаты-тыңдаушылардың Отанды корғау міндеттерін шешуге қажет жоғары моральдық, педагогика-психологиялық және жауынгерлік қасиеттерді қалыптастыру болып табылады.

Әскери-патриоттық тәрбиенің негізгі міндеттері мыналар:

- тыңдаушыларға Отанға сүйіспеншілік және Отан туралы мақтаныш сезімін, оның қасиетті шептерін қорғауда жеке басының жауапкершілігі сезімдерін ұялату;
- тыңдаушыларды патриоттық және ұлтжанды рухында тәрбиелеу;
- азаматтардың құқықтарын қорғауға және адалдыққа тәрбиелеу;
- ерлік, табандылық және өжеттілік секілді қасиеттерді қалыптастыру;
- кәсіби-тәрбиелікке қалыптастыру мен жетілдіру.

Кәсіби-тәрбиелікке қалыптастырудың ғылыми деңгейін көтеру іргелі ғылымдардың жаңалықтары негізінде жүзеге асырылады, сондықтан нақты мамандықтың қағидалары осы ғылымдардың заңдарына сүйенүі керек. Сонымен кәсіби даярлық мазмұны, ен алдымен оның негізділігін білдіреді, яғни мамандардың жалпы ғылыми даярлығын жетілдіруді талап етеді.

Әлемде өркениеттердің даму процестері бүгінгі күннің сұранысына сай Қазақстанда жаңа деңгейде жұмыс жасайтын, қазіргі заманың білімін игерген жас мамандарына қажеттіліктің өсіп отырғандығымен ерекшеленеді.

Алдыңғы қатарлы дамыған елдердің тәжірибесі көрсетіп отырғандай, халықтың нағыз құқықтық жағынан қорғалуына құқықтық сана мен құқықтық мәдениетті қалыптастыру арқылы жетуге болады, ал бұл саладағы алға ілгерілеу жаппай құқықтық сауаттылық арқылы ғана мүмкін болады, мұның өзі ғылым мен білім мәдениеттің маңызды салалары, адамды дамытудың, оның құқықтық-саяси әлеуметтің қалыптастырудың күшті факторы ретінде әрекет етіп, жоғары деңгейдегі маман болуға қабілетті және болғысы келетін адамдарға білім мен тәрбие беру жолдарын ұйымдастыруды қайтадан ойластыру қажеттілігін туындалады.

Болашақ құқық қорғау қызметі мамандарын кәсіби-тәрбиелікке қалыптастырудың педагогикалық сапасын арттыруды қамтамасыз ету үшін мына мәселелердің шешімін табу керек:

- жаңа ғылыми педагогикалық және психологиялық, этикалық білімдерді кірістіру арқылы кәсіби білім берудің мазмұнын жетілдіру;
- білікті ғалым-педагогтар мен практиктерді педагогикалық қызметке тарту;

— мамандар мен тыңдаушыларды ынталандырудың тиімді жүйесін құру.

Болашақ күкің қорғау қызметі тыңдаушыларының даярлығын үнемі жетілдіріп отырудың қажетті шарты ішкі істер министрлігі оқу орындарынан шығатын маманның қоғамның талаптарына сәйкес келуі болып табылады. Қазіргі кезде қоғамдық-саяси ойлаудың қарқынды дамуы қәсіби білім беру жүйесінде үнемі жаңа идеяларды іздестіріп отыруды және оның үздіктерін таңдап алушы міндеттейді. Сондықтан қоғамдық қатынастар саласындағы жаңалықтар мамандарды оқыту мазмұнында көрініс табуы тиіс, ал қәсіби білім беру мазмұны қоғамның жаңару перспективасына сай жүзеге асырылуы тиіс.

Корытындылай келе, тыңдаушыларды қәсіби-тәрбиелуде патриотизмге қалыптастыруды жауынгерлік дәстүрлердің маңыздылығы жастар тәрбиесіне берері мол. Халықтық дәстүрлер мен ұлттық рух, ұлттық сезім, патриотизм адамға Отан алдында парызды үялатады. Патриоттық құндылық ана сүтімен даритын ең кислі ұғым екенін, үнемі тыңдаушылардың естерінен шығармауды тапсыру қажет. Оны, яғни патриотизмді пән сабактары мен тәлімгерлік уақытта жүргізілетін жұмыстарда жүргізіп, егемен еліміздің бейбітшілігі мен тәуелсіздігін, ұлттық бірлігін ойлайтын азамат тәрбиелей аламыз.

Резюме

В данной статье рассматриваются педагогические особенности формирования патриотизма слушателей в процессе преподавания военных дисциплин. Особое внимание автор уделяет воспитанию морально-этических качеств.

Resume

In the given article are considered pedagogical of the formation the patriotism of the listeners in professional education on military discipline. As well as emphases is spared to the formation beside listeners ideal-human quality.

Искаков Т. К., старший преподаватель кафедры В и ТСП Карагандинской академии МВД РК им. Б. Бейсенова, майор полиции

Темиров Х. Х., старший преподаватель кафедры В и ТСП Карагандинской академии МВД РК им. Б. Бейсенова, подполковник полиции

РОЛЬ СТРЕЛКОВОГО ТРЕНАЖЕРА В ПОВЫШЕНИИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ОБУЧЕНИЯ ТЕХНИКЕ СТРЕЛЬБЫ ИЗ ПИСТОЛЕТА

Огневая подготовка работников правоохранительных органов — одна из основных составляющих профессиональной подготовки. Ее эффективность во многом зависит от наличия современных технических средств обучения и умения использовать их в учебном процессе. Решению этого вопроса в Карагандинской академии МВД РК им. Б. Бейсенова способствовало приобретение лазерного стрелкового тренажера УСТ-410(УБ).

Пистолет, оборудованный лазерной насадкой, сохраняет точный вес пистолета Макарова (ПМ) в снаряженном состоянии и позволяет не только отрабатывать практические навыки стрельбы, но и контролировать уровень подготовки слушателей перед проведением боевых стрельб из табельного оружия. Условия выстрела из этого пистолета отличаются от реальных лишь отсутствием отдачи. Испытания показали, что применение данного тренажера позволяет добиться у обучаемых увереных действий с оружием, правильной техники стрельбы как в классической стойке, так и при стрельбе с двух рук из различных положений в быстро меняющейся обстановке. Тренажер способствует совершенствованию навыков до достаточно высокого уровня в однообразии прицеливания, плавного спуска курка, действий после выстрела. Кроме того, тренажер УСТ-410(УБ) может использоваться для выполнения упражнений предусмотренных «Наставлением по огневой подготовке в ОВД РК» с визуальным определением результата.